

5433 12. Marts 1897; 3. Beh. af Finansloov. f. 1897—98. (Finansminist.) 5434

videlse af Varehuset, uanset at jeg i Finansudvalget har oplyst, hvad jeg her skal bekræfte, at Indenrigsministeren har erklæret sig villig til indtil videre ikke at benytte Bevillingen, idet det skulde yderligere undersøges, om der ikke med en rimelig Udgift kunde foretages en Udvidelse af disse Byggeføretagender, saa at Horsens Bys eller Handelsstands Krav eller Ønske om lidt større Lokaler til Tolbvæsenets Afbenyttelse paa den paagældende Banegaard derved kunde ske Fyldest. Spørgsmaalet vil altsaa overensstemmende med den ærede Ordførers Udtalelser komme til nærmere Undersøgelse, uden at jeg dog endnu kan paapege, om det vil føre til, at man benytter Bevillingen, som den foresligger, eller, hvad jeg haaber, til en bestemmere Udvidelse af den paagældende Tolbbygning.

Det Punkt, som den ærede Ordfører i den Næstefølge, hvori han omtalte de foreliggende Endringsforslag, herefter kom til, var en af det Mindretal i Finansudvalget (Klausen) tilstillet Begøring om 500,000 Kr. til Forøgelse af Lønningerne for Dagarbejdere i Statens Tjeneste, eller, som det ærede Mindretal kaldte det, et Lønnings-tillæg til disse Statsarbejdere. Uagtet den ærede Ordfører for Finansudvalget endnu ikke særligt har omtalt sin Stilling til dette Forslag, skal jeg udtale paa mine og Regeringens Vegne, at jeg ikke kan tiltræde det, hvilket efter de Udtalelser, der nys faldt fra det ærede Mindretal, ikke kan være ham nogen slynderlig stor Overraskelse. Naar jeg skal sige, hvorfor man ikke kan gaa ind paa et saa vidtgaaende Forslag og ikke heller paa de Betragtninger, som bleve gjorte gældende af det ærede Mindretal, vil jeg som det for mig mest principale opstille den Sætning, at skider man til en saa stærk Forøgelse af Daglønnen, vil man derved i høj Grad undergrave hele den Daglejer- og daglønne Virksomhed, der finder Sted Landet over, og som ingenlunde kan komme op til de Højder, som der her er peget paa. Det er dog en Livsbetingelse for Landbruget saavel som for Industrien, at man følger Skridt med Mulighederne og holder sig inden for Mulighedernes Grænser. Naar Landbruget er i saa stærkt Betryk, og det med Rette angives, at det foruden i Produkternes Prisfald har sin Grund i den stærke Stig-

ning af Arbejdsudgifterne og Arbejdslønnen, og fornemlig den, ligger der deri en særlig Advarsel mod at forcere Daglønsbeløbene ud over deres naturlige Grænse. Der er her desuden det at bemærke, at den naturlige Grænse, som jeg tillod mig at kalde det, for Arbejdslønnen her i Landet ligger langt højere end i mange af vore Nabolande. Det kan man jo kun se paa med særlig Tilfredshed. Det er oplyst ved de vidtløftige Undersøgelser navnlig med Hensyn til Industrien, at Industriens daglønne Arbejdere hos os have langt højere Dagløn, end det er Tilfældet i Tyskland. Det er bitterligt, som jeg sagde før, at det samme er Tilfældet i Landbruget. Nu at ville normere en fast og ensartet Dagløn for alle Statens Arbejdere, vilde altsaa betyde, at man skulde lønne meget forfælsligt Arbejde Landet over med en og samme Dagløn. Jeg vil ikke skjule, at det forekommer mig, at et saadant Forlangende røber et stort Ubekendtskab med Tingene hos det ærede Mindretal. Man synes at tro, at man under saa forfælskelige Forhold og paa saa forfælskelige Lokaliteter, som Tilfældet er, og med de forfælskelige Fordringer til Arbejdernes Ydelser og med den store Forfælskelighed i Bestaffenheden af Arbejdet og i de Forhold, hvori der arbejdes, som deraf følger, skulde kunne anlægge en fælles Maalestof for Arbejdslønnen. Men det er en Umulighed, og naar saa er — og det, tror jeg, maa uimodsiget anerkendes — vil det ogsaa vise sig, at de enkelte Forhold, som det ærede Mindretal fremdrog, ikke kunne bedømmes paa en og samme Maaade. Naar der saaledes tales om Skovarbejderne, kan det ikke siges, at det Vinterarbejde, de præstere, har samme Værdi eller fortjener samme Afslønning som Byarbejde, hvor Arbejderne skulle austruenge sig maaste i overordentlig høj Grad paa en Sommerdag. Jeg skal villigt indrømme, at Skovarbejdet er — desværre, kan jeg tilføje her — ogsaa ved Sommertid noget af det Arbejde, der i det mindste i Statsstovene — jeg har tidligere haft med dette at gøre, men kunde ikke forandre Forholdet — bliver lavest betalt. Der maa man imidlertid tage billigt Hensyn til, at det Vinterarbejde, der her præsteres, er selv om det skulde blive daarligt betalt, saa godt og bliver betragtet som et saa godt Appendix til Sommer-